

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Pedagogika specjalna
Okres ważności karty:	ISE_PPiW_P_MGR_(2021-2026)
Forma kształcenia:	Studia jednolite magisterskie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Specjalizacja:	

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
4	7	ćw	30	40	zaliczenie z oceną	3
		egz	0	60	egzamin	
		wyk	15	0	zaliczenie	
Razem			45			3

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych
Koordinator:	Monika Urbanek
Prowadzący zajęcia:	dr Monika Urbanek
Moduł, grupa przedmiotów:	PRZYGOTOWANIE W ZAKRESIE PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNYM
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 7 - polski
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	pedagogika (wiodąca), filozofia, językoznawstwo, nauki socjologiczne, psychologia

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Biomedyczne podstawy rozwoju, pedagogika ogólna, podstawy psychologii, psychologia wychowawcza
Cel przedmiotu
Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi osób z niepełnosprawnościami oraz pracą dydaktyczno-wychowawczą, rehabilitacyjną i profilaktyczną pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest kształtowanie u studentów podstaw umiejętności i kompetencji wstępnego rozpoznania i zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci szkolnych we współpracy z zespołem pedagogicznym szkoły/placówki wychowawczej. Udział w kursie jest możliwością kształtowania wrażliwości etycznej, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i odpowiedzialności wobec osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Zna i wyjaśnia podstawowe pojęcia i problemy z zakresu pedagogiki specjalnej	M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin	K_W02, K_W01, K_W04
2	Ma uporządkowaną wiedzę na temat inkluzji, edukacji i opieki nad osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M1 (Wykład konwersatoryjny), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Ocena udziału w dyskusji, Egzamin	K_W12, K_W06, K_W04, K_W11
3	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej w celu obserwacji, analizowania, interpretowania i zaspokajania potrzeb i problemów dzieci wymagających specjalnych metod wychowawczych i edukacyjnych	M3 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Praca z materiałem źródłowym), M2 (Dyskusja)	Analiza przypadku, umiejętności praktyczne, Ocena udziału w dyskusji, Ocena pracy w grupie zadaniowej, Ocena prezentacji multimedialnej	K_U01, K_U04, K_U02
4	Wykorzystuje w projektowaniu pracy z dzieckiem niepełnosprawnym informacje uzyskane na jego temat od specjalistów (logopedy, pedagoga, lekarza, terapeuty) i rodziców w celu zaspokojenia jego specjalnych potrzeb edukacyjnych	M3 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Praca z materiałem źródłowym)	Analiza przypadku, umiejętności praktyczne, Ocena pracy w grupie zadaniowej, Ocena prezentacji multimedialnej	K_U14
5	Jest przygotowany do efektywnego realizowania wyzwań zawodowych w pracy z dziećmi mającymi specjalne potrzeby wychowawcze i edukacyjne	M3 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Praca z materiałem źródłowym)	Kolokwium, Ocena pracy w grupie zadaniowej, Ocena prezentacji multimedialnej	K_K05
6	Jest głęboko przekonany o sensie pracy w zespole, współpracy ze specjalistami i rodzicami dziecka z niepełnosprawnością, kieruje się jego dobrem oraz poczuciem odpowiedzialności za jego szeroko rozumiany rozwój	M3 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Praca z materiałem źródłowym), M2 (Dyskusja)	Kolokwium, Analiza przypadku, umiejętności praktyczne, Ocena udziału w dyskusji, Ocena pracy w grupie zadaniowej, Ocena prezentacji multimedialnej	K_K10, K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Dyskusja (M2 - Wykorzystanie technik nadających strukturę dyskusji dydaktycznej: "Kula śnieżna", "Word cafe", "Buzz session"), Praca w grupach zadaniowych (M3 - Wykorzystanie technik problemowych w grupach zadaniowych: Meta Plan, Drabina problemu, 6 / 5 WHY, Diagram rybiej ości), Wykład konwersatoryjny (M1 - Wykorzystanie technik nadających strukturę wykładu: Model FAQ, "Wielkiej wizji", "Metoda Orzeszka", Stymulowanie pytań), Praca z materiałem źródłowym (M4 - Analiza metod wczesnego wspomagania rozwoju dziecka)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza: Kolokwium (Sprawdzian wiedzy z zagadnień realizowanych na ćwiczeniach) Egzamin (Egzamin pisemny weryfikujący opanowanie wiedzy dotyczącej podstawowych pojęć z zakresu pedagogiki specjalnej, inkluzji, edukacji włączającej oraz opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i ich rodzinami) Ocena udziału w dyskusji (Częstotliwość i merytoryka wypowiedzi) umiejętności: Ocena prezentacji multimedialnej (Zakres i merytoryka przygotowanych prezentacji multimedialnych z uwzględnieniem etyki przytoczeń - metody wczesnego wspomagania dziecka, opracowania na podstawie literatury i źródeł internetowych) Ocena pracy w grupie zadaniowej (Aktywność w bieżącej pracy grupy oraz ocena umiejętności przedstawiania wypracowanych ustaleń) Analiza przypadku, umiejętności praktyczne (Studium przypadku osoby z niepełnosprawnością) Ocena udziału w dyskusji (Częstotliwość i merytoryka wypowiedzi) kompetencje społeczne: Kolokwium (Sprawdzian wiedzy z zagadnień realizowanych na ćwiczeniach) Ocena prezentacji multimedialnej (Zakres i merytoryka przygotowanych prezentacji multimedialnych z uwzględnieniem etyki przytoczeń - metody wczesnego wspomagania dziecka, opracowania na podstawie literatury i źródeł internetowych) Ocena pracy w grupie zadaniowej (Aktywność w bieżącej pracy grupy oraz ocena umiejętności przedstawiania wypracowanych ustaleń) Analiza przypadku, umiejętności praktyczne (Studium przypadku osoby z niepełnosprawnością) Ocena udziału w dyskusji (Częstotliwość i merytoryka wypowiedzi)				
Warunki zaliczenia				
Podstawą uzyskania zaliczenia z oceną z ćwiczeń jest systematyczny i aktywny udział w wykładzie oraz zaliczenie wszystkich wymaganych zadań na ocenę pozytywną. Warunkiem zaliczenia całego przedmiotu jest dodatkowo pozytywne zdanie egzaminu weryfikującego wiedzę studenta.				

Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 7	
Forma zajęć: wykład	
Pedagogika specjalna w systemie nauk o wychowaniu. Podstawowe działy w pedagogice specjalnej. Pedagogika specjalna i lecznicza w rozwoju historycznym. Maria Grzegorzewska „Szkoła Specjalna”. Osoba ze specjalnymi potrzebami. Zasada normalizacji. Współczesne, światowe trendy w opiece nad osobami niepełnosprawnymi. Dziecko niepełnosprawne w rodzinie. Współpraca z rodzinami dzieci niepełnosprawnych. Oligofrenopedagogika. Narzędzia diagnostyczne w pracy nauczyciela i terapeuty System prewencyjnej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Zakłady i szkoły dla niepełnosprawnych. Dzieci ulicy. Wczesna diagnoza i praca z rodzinami. Integracja, włączanie – współczesne trendy w edukacji i opiece nad osobami niepełnosprawnymi. Edukacja włączająca, klasy integracyjne.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Cele i zasady pedagogiki specjalnej. Nauki pomocnicze i współdziałające z pedagogiką specjalną. Osoba z niepełnosprawnością. Mity / fakty. Sytuacja rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością Uwarunkowania efektywności wczesnego wspomagania rozwoju dziecka zagrożonego niepełnosprawnością. Marginalizacja i integracja. Niepełnosprawność ruchowa i neurologiczna. Wczesne rozpoznanie objawów opóźnienia rozwoju ruchowego i zasady postępowania w uszkodzeniach układu nerwowego u dzieci Oligofrenopedagogika. Niepełnosprawność intelektualna, zachowania przystosowawcze, systemy wsparcia. Metoda ośrodków pracy Marii Grzegorzewskiej, Marii Montessori. Modele pracy z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie. Surdopedagogika. Głusi i niedosłyszący. Specjalne metody nauczania uczniów niesłyszących i problemy organizacji szkolnictwa Tyflopedagogika. Kształcenie i przygotowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wzrokową do dorosłego życia Pedagogika resocjalizacyjna. Dzieci niedostosowane społecznie, dzieci ulicy. Strategia wspomagania rodziny Dziecko z niepełnosprawnością, przewlekłe chore. Pedagogika terapeutyczna. Wykorzystanie biblioterapii – bajki terapeutycznej. Dzieci uzdolnione. Syndrom nieadekwatnych osiągnięć szkolnych. Struktura edukacji specjalnej osób niepełnosprawnych w Polsce. Inkluzja, integracja edukacyjna i społeczna w polskiej pedagogice specjalnej	30
Forma zajęć: egzamin	
Zagadnienia zrealizowane podczas ćwiczeń i wykładów, refleksja własna studenta	0
Literatura	
Podstawowa	
Chrzanowska I., Pedagogika specjalna, Impuls, Kraków 2015	
Sękowska Z., Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, Wyd. Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2001	
Smith D.D., Pedagogika specjalna, Wyd. PWN, Warszawa 2009	
Uzupełniająca	
Doroszewska J., Pedagogika specjalna, Wyd. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Kraków-Gdańsk 1981	
Polak-Bujanowska Z. (red.) , Kompetencje pedagoga specjalnego. Aktualne wyzwania teorii i praktyki, Wyd. Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej, Lublin 2008	

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	45	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	30	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	3	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.